Vedúci lekár stúpi na brzdu na kolesách Karininej nemocničnej postele. Nahlas informuje sestru z jednotky intenzívnej starostlivosti, ktorá sa práve snaží rozstrihnúť jej nočnú košeľu a športovú podprsenku: „Tehotná žena, dieťa je podľa správy v poriadku, tridsiaty tretí týždeň, ochorela približne pred piatimi dňami so symptómami podobnými chrípke, horúčka, kašeľ, včera ľahká dýchavičnosť, čo pacientka pripisovala gravidite. Dnes akútny stav horší, silná dýchavičnosť, na gynekologické oddelenie ju priviezli pred hodinou.“ Má silné ruky, zaskrutkuje fľašu pripomínajúcu náboj a pokračuje: „Pri dýchaní je saturácia len čosi nad sedemdesiat, hodnota však stúpa po podaní kyslíka, hodnota dychovej frekvencie približne štyridsať – päťdesiat, TK stoštyridsať, AF stodvadsať.“ Sestrička, ktorá pomáhala s kyslíkom počas prevozu, sa zastaví vo dverách. Opatrne ma chytí za rameno. „Sme v sále B na jednotke intenzívnej starostlivosti, mám vám to napísať na lístok?“ – „Netreba, ďakujem,“ odpoviem. „Tu sa o ňu dobre postarajú,“ ubezpečuje ma. „Áno, ďakujem.“ – „Tak ja teda idem.“ – „Dobre, ďakujem.“ Karin má na hrudníku pripnuté elektródy. Monitor vydáva kvílivé zvuky. „Aké lieky jej teraz

podávate?“ pýtam sa. „To sa musíte spýtať Pera-Olofa,“ odpovie mi miestna sestra. „Koho?“ – „Mňa,“ zvolá vedúci lekár a dodá: „Vaša žena dostáva Tazocin a Tamiflu, okrem toho lieky proti bolesti aj utišujúce lieky. Podávame jej aj ďalšie lieky, všetko to v infúzii sú liečivá, momentálne však nemám čas podrobne to rozoberať. Čoskoro vás budeme informovať, len sa upokojte a nechajte nás pomôcť vašej žene.“ – „A čo dieťa?“ opýtam sa, no nik neodpovedá. Posadím sa na zem, opriem sa o stenu vedľa odpadkového koša s použitými kanylami. Objímam Karininu páperovú bundu, potom ju však pustím a letím von, nižšie v silne osvetlenej chodbe zbadám šípky smerom k toaletám pre zdravotne postihnutých. Bežím tam, nestihnem za sebou ani zatvoriť, vraciam a močím zároveň. Kloktám vodu z kohútika, no z úst mi aj tak stále páchne. Umývam si jazyk tekutým mydlom. Keď sa vrátim späť, biele dvojkrídlové dvere do sály B sú zatvorené. Zaklopem, otvorím a nahliadnem dnu. Niekto z JIS sedí na stoličke medzi Karininými roztiahnutými stehnami. Na svalnatých rukách sa mu vinú tetovania v tvare šable. Karin má na tvári masku napojenú na fľašu s kyslíkom, oči má zatvorené a jej tvár akoby zrazu patrila niekomu inému. Zdravotník prstami v plastových rukaviciach rozoviera Karinine pysky. Keď ma zbadá, pustí cievku a vstane, podíde bližšie ku mne, má prázdny pohľad. „Musím vás poprosiť, aby ste počkali vonku,“ povie. „Prečo tu nemôžem ostať?“ – „Môže to byť chúlostivé.“ – „Pre koho?“ pýtam sa. „Pre pacientku.“ – „Pre pacientku?“ – „Áno, pre pacientku,“ odpovie a civie na mňa, nie však do očí, ale na rameno. „Žijeme predsa spolu už desať rokov a je to naše dieťa!“ – „Aj tak ide o chúlostivú vec.“ – „A to, že ste tu s ňou sám, to je

v poriadku?“ opýtam sa. Postaví sa mi do cesty a povie: „Musím vás poprosiť, aby ste počkali vonku. Zavolám vás, keď tu vnútri bude všetko pripravené.“ Vytlačí ma von z miestnosti bez toho, aby sa ma dotkol. Zatvorí dvere.

Oproti výťahom stojí automat na kávu. Vhodím doň desať korún, no zabudnem vložiť plastový pohárik. Prúd kávy vystrekne a rozleje sa na zem. Vezmem papierové utierky z vozíka pre upratovačky a začnem utierať. Z jednotky intenzívnej starostlivosti vyjde vedúci lekár, práve keď sa hrabem v peňaženke a snažím sa nájsť ďalšie mince. Pozrie sa do zakladača, ktorý si oprie o brucho. „Ešte ste neomdleli?“ opýta sa a zrejme očakáva, že sa začnem smiať. Keď nereagujem, pokračuje: „Stav vašej ženy je vážny.“ – „Nie je to zápal pľúc?“ opýtam sa. „Aj zápal pľúc sa môže veľmi vážne skomplikovať,“ odvetí. „No dá sa vyliečiť.“ – „Väčšinou, nie vždy,“ povie a nastúpi do výťahu, stlačí jedno z tlačidiel, kývne hlavou ku mne a dodá: „Budem vás kontaktovať, hneď ako budeme vedieť viac.“ Posadím sa na stoličku pred sálu B. Celá chodba je sivomodrá, linoleum, lišty, steny, podporné zábradlia, dokonca aj vozíky na prepravu jedla sú sivomodré. Za mnou sú tri vyklápacie okná. Nevidieť von, súmrak vytvoril zo sklenených tabúľ zrkadlá. Vstanem a zaklopem na biele dvere, čakám a opäť sa posadím. Po chvíli príde niekto z personálu JIS. Pozorujem jeho tetovania, znázorňujú nejakú bojovú scénu. „Môžem už vojsť dnu?“ opýtam sa. „Nie,“ odpovie, vezme niečo zo skrinky a vráti sa do sály. Vyberiem si telefón, odpíšem na pár esemesiek a potom sa prechádzam hore-dolu po chodbe až dovtedy, kým ma nezačnú bolieť nohy. Opäť

zaklopem na dvere. Tento raz otvorí sestrička. „Dobrý deň, ospravedlňujem sa, ale prečo nemôžem byť vnútri, povedzte mi aspoň jeden dôvod, ktorý pochopím, som si istý, že Karin ma chce mať pri sebe." – „Nikto po vás neprišiel?" spýta sa. „Inak by som tu nestál," odvetím. „Ospravedlňujem sa, poďte dnu, Karin je už trochu lepšie," dodá a trvá na tom, že mi prinesie šálku kávy a syrový sendvič. „Nie, ďakujem, nemám na nič chuť," odmietnem. Karin ma zbadá a zakýva mi jednou rukou. Sestra jej stiahne masku a zvlhčuje jej pery tampónom na tyčinke. Karin lapá po dychu, no zdá sa, že je aj tak rada, že nemusí mať na sebe spotenú masku. Podídem k nej a vezmem ju za ruku. „Miláčik, aspoň dostaneš toľko morfínu, koľko len budeš chcieť," zašepkám. Ukáže si na brucho a ja ju ubezpečím: „Dobre to dopadne, ver mi, všetko sa dá do poriadku." Zdvihne palec hore. Muž s tetovaniami sedí v sesterni s oknom do sály. Telefonuje, tvár má ako z obrázka, husté dokonale učesané vlasy, hladká pokožka. Zdvihnem Karininu páperovú bundu. Lekár sa ku mne postaví chrbtom a čaká na kolegu, ktorý ťahá čosi, čo vyzerá ako defibrilátor. Zrejme je z kardiologickej jednotky intenzívnej starostlivosti, je tichý a trochu čudák. Po rýchlom vyšetrení Karininho hrudníka oznámi vedúcemu lekárovi: „Súrne potrebujeme urobiť špirálové CT." – „Je to vážne?" pýtam sa. Pozrie na mňa a obráti sa ku Karin: „Trošku som sa na vás, Karin, pozrel. Vyzerá to, že máte vážny zápal pľúc, možno pľúcnu embóliu, neviem teraz s istotou nič povedať, najprv musíme urobiť röntgen." – „Môžete to, prosím, ešte raz zopakovať?" opýtam sa. Vedúci lekár odpovie, no pozerá sa pritom na Karin. „Pneumonia alebo krvná zrazenina, možno oboje, aspoň

tak sa momentálne domnievame. Teraz vám nasadíme lieky na všetko, čo by podľa nás mohlo spôsobovať vaše dýchacie problémy. Ani trochu sa nám to nepáči, mladá žena ako vy by nemala takto dýchať, ani v tehotenstve.“ Snažím sa nadviazať očný kontakt s Karin, ale ona sa len díva do stropu, nie neprítomne, ale skôr akoby tam niečo objavila. Aj ja sa pozriem hore, no vidím len neónové žiarivky, kriedovobiely strop bez jedinej puklinky v omietke. Vedúci lekár s úškľabkom pozrie na páperovú bundu, ktorú držím v rukách. „Dole na chodbe sú skrinky, kam si môžete odložiť veci,“ povie. „Netreba, tá bunda patrí Karin.“ – „Aj tak, tie skrinky tam sú, môžete jednu využiť.“ – „Netreba, ale ďakujem,“ poviem a posadím sa vedľa postele.

Karin vezú dnu cez oceľové dvere, ktoré pripomínajú vchod do bunkra. Zakašle tak, že sa jej hruď zdvihne z lôžka. Posadím sa k jednému zo stolov. Cez stenu ku mne preniká tupé bzučanie. Približne po polhodine vyzrie von lekár a opýta sa, či som Karinin najbližší príbuzný. „Stalo sa niečo?“ opýtam sa. Je plešatý, na nose má oválne okuliare a predstaví sa ako rádiológ. Odpovie mi koktavo, že to môže chvíľu trvať, keďže sa Karin pre problémy s dýchaním ťažko leží v horizontálnej polohe. „Chápem,“ pritakám. „Len aby ste vedeli, môže to chvíľu trvať,“ vysvetlí. „V poriadku, ďakujem.“ Na chodbe je dusno a horúco. Vyzlečiem si sveter a vyberiem telefón. Domácu linku zdvihne Sven. Počúva ma a potom sa uistí: „Lekári majú podozrenie na zápal pľúc?“ – „Áno, teraz ju práve röntgenujú.“ – „Ďakujem, Tom, že si sa ozval,“ povie. Netrvá to dlho, kým zavolá späť. „Ahoj, Sven,“ prihlásim sa. Asi ho

na to nahovorila Lillemor. Viem si predstaviť, ako nepokojne chodila hore-dolu v ich radovom dome na ostrove Lidingö, až kým Sven nemal pocit, že mi musí zavolať späť. „Ospravedlňujem sa, že zase otravujem," povie do telefónu. „Sven, veď pred chvíľou som volal ja vám." – „Prepáč." – „Povedal som to len preto, že si sa ospravedlňoval, že zase voláš," vykoktám zo seba. „Nič sa nedeje," odpovie a vypytuje sa na podrobnosti o zápale pľúc. „Povedal som ti všetko, čo viem." – „Chápem," odvetí a spýta sa, či by som mal niečo proti tomu, keby prišli do nemocnice. „Nie, ale o nič predsa nejde, Sven, má len zápal pľúc." – „Kde ste teraz?" spýta sa. „V Južnej nemocnici." – „Kde presne?" – „Nepamätám si presne, mama nás vyhodila pri gynekologickom oddelení, neviem, niekde v podzemí, tu píšu *Centrum nukleárnej medicíny a zobrazovacej diagnostiky*." – „Tam jej teraz asi robia len röntgen. Pamätáš si názov toho oddelenia?" – „Už nie, môžem ti ho poslať esemeskou?" – „To by bolo fajn, ďakujem." – „Určite som nechal zapnutý sporák," vykríknem. „Čože?" – „Robil som jej čaj a asi som zabudol vypnúť sporák." – „Aha." – „Sven, musím končiť, zavolám mame, má rezervné kľúče."

Vedúci lekár na mňa čaká v sále B. Chce sa so mnou rozprávať. Natiera si drsné ruky dezinfekčným gélom z pumpičkovej fľaše pri dverách. Všetko na ňom je sivé okrem bielej uniformy. Vzal si so sebou ešte jednu lekárku, vysvetľuje, že je to pôrodníčka. Stojí pri mobilnom ultrazvukovom prístroji, ktorý sa snaží inštalovať pri nemocničnom lôžku. Vedúci lekár si jemne otrasie ruky, aby mu uschli, a začne: „Karin, práve sme dostali röntgenové snímky a predbežné výsledky

TOM MALMQUIST

V KAŽDOM OKAMIHU SME EŠTE STÁLE NAŽIVE

Zo švédskeho originálu *I varje ögonblick är vi fortfarande vid liv,*
ktorý vydalo vydavateľstvo Natur & Kultur v roku 2015,
preložila Hana Petríková
Vydalo vydavateľstvo Lindeni v spoločnosti
Albatros Media Slovakia, s. r. o., so sídlom Mickiewiczova 9,
Bratislava v roku 2019
Číslo publikácie 1 994
Zodpovedná redaktorka Agáta Laczková
Obálka Matěj Pospíšil
Technická redaktorka Jana Urbanová
Sadzba Lubomír Kuba
Tlač CENTA, spol. s r. o., Brno
Prvé slovenské vydanie

© Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2019
Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú
odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh
www.albatrosmedia.sk
eshop@albatrosmedia.sk
tel.: 02/ 4445 2046

Lindeni